

РІШЕННЯ

спеціалізованої вченої ради

Сумського державного університету

про присудження ступеня доктора філософії

Спеціалізована вчена рада Сумського державного університету МОН України, м. Суми, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 06 «Журналістика» на підставі прилюдного захисту дисертації «Деонтологія журналістської діяльності: виклики, дилеми, тенденції» з галузі знань 06 «Журналістика» за спеціальністю 061 «Журналістика» 30 травня 2023 року.

Синчак Богдан Анатолійович 1996 року народження, громадянин України. У 2017 закінчив Український гуманітарний інститут за спеціальністю «Журналістика». У 2019 закінчив Київський університет культури за спеціальністю «Журналістика». У 2019–2022 рр. навчався в аспірантурі Київського університету культури за спеціальністю 061 «Журналістика». Із 2022 р. – аспірант Сумського державного університету за спеціальністю «Журналістика». У 2019 р. розпочав педагогічну діяльність на посаді викладача кафедри журналістики Українського гуманітарного інституту. Окрім того, паралельно працював на різних посадах в Українському гуманітарному інституті. 2019–2020 рр. – лаборант кафедри журналістики, 2020–2021 рр. – методист кафедри журналістики, 2021–2022 рр. – адміністратор ЄДЕБО.

Дисертацію виконано в межах: 1) науково-дослідної діяльності кафедри журналістики ПВНЗ «Український гуманітарний інститут», а саме фундаментального наукового дослідження «Журналістика як інструмент суспільного служіння», 2021–2026 рр. (номер державної реєстрації 0121U113030); 2) науково-дослідної роботи кафедри журналістики та філології Сумського державного університету «Сучасний масовокомунікаційний простір: історія, реалії, перспективи», 2021–2025 рр. (номер державної реєстрації 0121U111164).

Науковий керівник – доктор наук із соціальних комунікацій, професор Садівничий Володимир Олексійович, завідувач кафедри журналістики та філології Сумського державного університету.

Основні положення дисертації викладено у 27 наукових публікаціях, із яких: 10 статей у фахових виданнях, рекомендованих МОН України, 3 статті в іноземних виданнях (2 у співавторстві), 5 публікацій у виданнях, індексованих у наукометричній базі «Web of Science» (у співавторстві), 3 публікації в колективних монографіях (у співавторстві), 6 тез доповідей у матеріалах конференцій. Вісім статей у фахових наукових виданнях, рекомендованих МОН України, а також матеріали конференцій опубліковано одноосібно.

Статті в наукових фахових виданнях України:

1. Синчак Б. А. Свобода слова та журналістські стандарти в контексті блокування «телеканалів Медведчука». *Вчені записки Таврійського національного університету ім. В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. Т. 32 (71) № 4 (3), 2021. С. 211–218.

2. Синчак Б. А. Механізм адаптації компонентів журналістської етики у професійній практиці журналістів-початківців. *State and Regions. Series: Social Communications*. № 3 (47), 2021. С. 53–58.

3. Синчак Б. А. Антропоцентризм у соціальній журналістиці України. *Наукові записки Інституту журналістики*. Т. 2 (79), 2021 р. С. 38–51.

4. Синчак Б. А. Особливості ідентифікації та виправлення неправдивої інформації в українських мас-медіа. *Вчені записки Таврійського національного університету ім. В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. Т. 32 (71) № 5 (2), 2021. С. 205–214.

5. Синчак Б. А. Oligarchization and Offshorization as a Problem Transparencies of the Ukrainian Media Market. *Вчені записки Таврійського національного університету ім. В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. Том 32 (71). № 6 Том 3, 2021. С. 165-171.

6. Синчак Б. А. Тенденційне підвищення рівня медіаграмотності як результат збільшення запитів на якісну інформацію. *Український інформаційний простір*, 1 (9), 2022. 133–146.

7. Синчак Б. А. Свобода вибору та свобода дій у площині українських мас-медіа. *Вісник Львівського Університету*. Серія журналістика. № 51 2022. 106–124.

8. Синчак Б. А. Прямоефірна інформаційна війна та російськоукраїнська війна 2022-го на медійному плацдармі. *Український інформаційний простір*, 2 (10), 2022. 85–97.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

Яненко Ярослав Васильович – голова спеціалізованої вченої ради Сумського державного університету, доктор наук із соціальних комунікацій, доцент, доцент кафедри журналістики та філології Сумського державного університету, м. Суми.

Вагомим науковим досягненням дисертанта є те, що на основі аналізу наукових джерел та емпіричних даних визначено, що детальне вивчення проблем журналістського обов'язку розширює сферу наукового пошуку від формальних положень професійних стандартів до ідентифікації та виокремлення актуальних галузевих питань задля розв'язання комплексної проблеми дотримання журналістського обов'язку. Дисертаційна робота Синчака Богдана Анатолійовича є завершеною науковою працею, що виконана на сучасному науково-методичному рівні та вирішує актуальну наукову проблему, що полягає у розв'язанні комплексної проблеми щодо журналістського обов'язку як невід'ємної частини професійної етики, обґрунтування елементів її деонтологічної складової. Робота цілком відповідає встановленим вимогам, а її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії зі спеціальності 061 «Журналістика».

Шевченко Вікторія Едуардівна – опонент, доктор наук із соціальних комунікацій, професор, завідувач кафедри мультимедійних технологій і медіадизайну Київського національного університету імені Тараса Шевченка, м. Київ.

Детальне вивчення змісту дисертаційного дослідження Синчака Б. А. дає підстави стверджувати, що подана до захисту наукова праця є закінченим, актуальним дослідженням, виконаним на відповідному науковому та методологічному рівнях, із новими результатами й важливими висновками присвячена актуальній темі. Основні наукові положення і висновки обґрунтовані, достовірні, достатньо висвітлені в наукових публікаціях, отримані результати є суттєвим внеском у розвиток національного журналістикознавства. Високо оцінюючи наукове і практичне значення дисертаційної роботи, зазначимо, що в тексті увагу привертає поняття «сповідування професійного обов'язку» журналістами. Автору варто було б дати чітке означення, чи наведені в дисертації напрямки повністю й абсолютно вичерпують поняття професійного обов'язку журналіста, чи можна ще щось додати. Висловлене зауваження не впливає на загальну позитивну оцінку дослідження. Вважаю, що дисертація Синчака Б. А. відповідає всім необхідним вимогам, а її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 061 «Журналістика».

Федотова Наталія Михайлівна – опонент, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри маркетингу Національного університету харчових технологій, м. Київ.

Результати дослідження мають суттєве значення для розвитку й зміцнення українського журналістикознавства, яке нині активно дистанціюється від російського впливу, зокрема й у плані наукових розробок. Матеріали дослідження актуальні, пов'язані з вивченням проблем журналістського обов'язку, верифікації фактів, виправлення неправдивої інформації, соціальної журналістики, медіавласності, медіаграмотності, тощо. На захист подана самостійна ґрунтовна наукова праця, що має беззаперечну цінність для розвитку науки й розставлення правильних пріоритетів у підготовці журналістів, що своєю чергою спричинить позитивні зрушення в українському медіапросторі в окреслених у дисертації напрямках.

Лебідь Андрій Євгенійович – рецензент, доктор філософських наук, професор, професор кафедри психології, політології та соціокультурних технологій Сумського державного університету, м. Суми.

Детально ознайомившись зі змістом дослідження можна затверджувати той факт, що подана до захисту наукова праця є закінченим актуальним дослідженням, виконаним на відповідному науковому та методологічному рівнях, у якій запропоновано нові результати, важливі для журналістикознавства. Основні наукові положення і висновки обґрунтовані, достовірні, достатньо висвітлені в наукових публікаціях. Проте, запропонована автором позиція про соціальну журналістику, як окреме ідеологічне спрямування, потребує деяких додаткових уточнень та конкретизації, принаймні у своєму змістовному вимірі. Це не впливає на загальну позитивну оцінку дослідження. Дисертаційна робота за метою, проблематикою, методологією дослідження конкретних наукових завдань, отриманими достовірними науковими результатами, теоретичною та практичною значущістю відповідає спеціальності 061 «Журналістика».

Ковальова Тетяна Вікторівна – рецензент, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент, доцент кафедри журналістики та філології Сумського державного університету, м. Суми.

Одержані результати дослідження мають важливе теоретичне і практичне значення у галузі соціальних комунікацій. Зокрема, отримані результати можуть використовуватися для розроблення монографій, навчально-методичних рекомендацій, підручників, посібників із низки журналістикознавчих дисциплін, що засвідчує теоретичну значущість роботи. У цілому дисертація Синчака Б. А. є актуальним і ґрунтовним дослідженням, чітко структурованим і виконаним на високому науковому рівні. Проте, автору було б доречно деталізувати і пояснити відмінності між специфікою перевірки фактів і виправленням їх недостовірності, як деонтологічних викликів. Це побажання не впливає на загальну позитивну оцінку роботи, адже вона демонструє оригінальний підхід автора до розкриття теми, продуманість у формулюванні висновків. На підставі зазначеного констатуємо, що за своїм науковим рівнем, актуальністю порушеної проблеми,

обсягом, структурою, ґрунтовністю аналізу та інтерпретацією наукових даних робота цілком відповідає встановленим вимогам, а її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії зі спеціальності 061 «Журналістика».

Результати голосування:

«За» 5 (п'ять) членів ради,

«Проти» 0 (нуль) членів ради,

«Утримались» 0 (нуль) членів ради.

На підставі результатів голосування спеціалізована вчена рада присуджує **Синчаку Богдану Анатолійовичу** ступінь доктора філософії з галузі знань 06 «Журналістика» за спеціальністю 061 «Журналістика».

Голова спеціалізованої вченої ради

30 травня 2023 р.

Яненко Я. В.

